

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

26.05.2016

Херсон

№35-р/к

Справа №27/2-16

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі - Відділення), розглянувши матеріали справи №27/2-16 про порушення Скадовською міською радою (код ЄДРПОУ 26285017) законодавства про захист економічної конкуренції та подання про попередні висновки Відділу досліджень і розслідувань від 13.05.2016 №2-50/32,

ВСТАНОВИЛА:

Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 29.03.2016 №27-рп/к розпочато розгляд справи №27/2-16 відносно Скадовської міської ради за наявності ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді бездіяльності органу місцевого самоврядування, яка призвела до усунення конкуренції на ринку ритуальних послуг у межах м. Скадовськ.

Розгляд справи розпочато за результатами розгляду звернення жительки м. Скадовськ гр. Бірюк І.І. від 29.01.2016 (вх. №2-28/5-Б від 03.02.2016) щодо можливих порушень Закону України «Про поховання та похоронну справу» з боку Скадовської міської ради у вигляді не створення ритуальної служби та не здійснення контролю у сфері надання ритуальних послуг.

За результатами аналізу зібраних в ході розгляду справи матеріалів та доказів встановлено наступне.

Згідно зі статтею 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Скадовська міська рада є органом місцевого самоврядування, що представляє відповідну територіальну громаду та здійснює від її імені та в її інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Місцезнаходження юридичної особи: вул. Гагаріна, 63, м. Скадовськ, Скадовський район, Херсонська обл., код за ЄДРПОУ 26285017. Вид діяльності за КВЕД: 75.11.4 – управління на рівні районів, міст, внутрішньоміських районів.

Загальні правові засади здійснення в Україні діяльності з поховання померлих визначені Законом України «Про поховання та похоронну справу» (надалі - Закон). Статтею 8 цього Закону встановлено, що організація діяльності в галузі поховання померлих здійснюється центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, іншими центральними органами виконавчої влади,

місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та їх виконавчими органами.

Також місцеві державні адміністрації в межах, визначених Конституцією, законами України, здійснюють на відповідних територіях державний контроль за додержанням санітарних правил, державних стандартів, інших нормативних документів у галузі поховання, а також правил благоустрою, вирішують відповідно до закону питання про відведення земельних ділянок для організації місць поховання, здійснюють інші повноваження, передбачені законом.

Згідно з пунктом 3 частини п'ятої статті 8 Закону та пункту 30 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», органи місцевого самоврядування в межах своєї компетенції створюють ритуальні служби.

Ритуальні служби – це спеціалізовані комунальні підприємства, що створюються в порядку, встановленому Законом, з метою здійснення організації поховання померлих (частина перша статті 9 Закону).

Наказом Держжитлокомунгоспу України від 19.11.2003 №193 «Про затвердження нормативно-правових актів щодо реалізації Закону України «Про поховання та похоронну справу», зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за №1110/9709, затверджено Типове положенням про ритуальну службу в Україні (надалі - Положення).

Відповідно до зазначеного Положення, ритуальна служба організовує поховання померлих згідно із договорами – замовленнями та забезпечує укладання договорів із суб'єктами господарювання, які виявили бажання працювати на ринку ритуальних послуг.

Конкурентне середовище на ринку ритуальних послуг, відповідно до вказаних норм чинного законодавства, створюється ритуальною службою шляхом укладання відповідних договорів із іншими суб'єктами господарювання.

Наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 №193 «Про затвердження нормативно-правових актів щодо реалізації Закону України «Про поховання та похорону справу», зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.09.2004 за №1110/9710, затверджено мінімальний перелік ритуальних послуг (надалі - Перелік).

До Переліку входять наступні види ритуальних послуг:

1. Оформлення договору-замовлення на організацію та проведення поховання.
2. Оформлення свідоцтва про поховання.
3. Копання могили (викопування могили ручним або механізованим способом, опускання труни з тілом померлого в могилу, закопування могили, формування надмогильного насипу та одноразове прибирання території біля могили).
4. Монтаж та демонтаж надмогильної споруди при організації підпоховання в існуючу могилу.
5. Кремація тіл померлих.
6. Поховання та підпоховання урни з прахом померлих в колумбарну нішу, в існуючу могилу, у землю.
7. Зберігання урн з прахом померлих у крематорії.
8. Організація відправлення урни з тілом чи урни з прахом померлого за межі України.
9. Запаювання оцинкованої урни.
10. Замощення урни з прахом померлого у колумбарну нішу.

Тарифи щодо оплати таких послуг та предметів ритуальної належності встановлюються в межах, визначених законодавством, виконавчим органом сільської, селищної, міської ради (стаття 9 Закону України «Про поховання та похорону справу»).

Методика визначення вартості ритуальних послуг затверджена наказом Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства від 19.11.2003 №194 «Про затвердження Єдиної методики визначення вартості надання громадянам необхідного мінімального переліку окремих видів ритуальних послуг, реалізації предметів ритуальної

належності» (надалі – Єдина методика), зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 18.03.2004 за №338/8937. Зазначена Єдина методика крім визначення механізму формування вартості та економічно обґрунтованих тарифів, з метою зниження їх вартості, додатково обмежує максимальний рівень складових тарифів (адміністративних, фінансових витрат, та витрат на збут).

За інформацією Скадовської міської ради, на території м. Скадовська діяльність у сфері надання ритуальних послуг здійснюється двома суб'єктами господарювання:

- Приватним акціонерним товариством «Скадовськпобутсервіс» (надалі - ПрАТ «Скадовськпобутсервіс») (вул. Чапаєва 121, м. Скадовськ, Херсонська область, 75700, код за ЄДРПОУ 14137814). Вид діяльності за КВЕД: 96.03 – організування поховань і надання суміжних послуг;

- Фізичною особою – підприємцем Безтравним Олегом Вікторовичем (надалі – ФОП Безтравний О.В.) «інформація з обмеженим доступом». Вид діяльності за КВЕД: 96.03 – організування поховань і надання суміжних послуг.

Рішенням Виконавчого комітету Скадовської міської ради від 28.02.2001 №43 було затверджено Положення про порядок утримання міського кладовища та зобов'язано ПрАТ «Скадовськпобутсервіс» при експлуатації кладовища забезпечити неухильне дотримання зазначеного Положення.

У 2003 році рішенням Виконавчого комітету Скадовської міськради від 28.05.2003 №83 було створено постійно діючу комісію по виділенню місць для захоронення на центральній алеї міського кладовища.

За інформацією ПрАТ «Скадовськпобутсервіс» (лист від 29.01.2016 №08-ЗД), на його балансі кладовища у межах міста Скадовська не обліковуються. У 2012 році між ПрАТ «Скадовськпобутсервіс» та Скадовською міською радою уклалися договори від 05.01.2012 №112 та від 12.07.2012 №12/07 про надання послуг із захоронення невідомих та безрідних людей.

ПрАТ «Скадовськпобутсервіс» надає ритуальні послуги на підставі розпорядження представника Президента України від 07.09.1993 №406. Проте, цим розпорядженням визначено створення ритуальної служби на базі комбінату «Побутсервіс».

Скадовською міською радою не приймалися рішення щодо створення ритуальної служби на базі ПрАТ «Скадовськпобутсервіс».

За інформацією отриманою Відділенням від ФОП Безтравного О.В. (лист від 16.03.2016, вх. №2-47/187 від 21.03.2016), йому не відводились земельні ділянки для організації місць поховань.

Протягом 2013 - 2016 років ФОП Безтравний О.В. укладав з Управлінням праці та соціального захисту населення Скадовської районної державної адміністрації договори про проведення безоплатного поховання померлих осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, і учасників бойових дій (договори від 08.07.2013 №21, від 15.01.2014 №3, від 15.01.2015 №6, від 15.01.2016 №7).

На підставі рішення Виконавчого комітету Скадовської міськради від 31.08.2006 №98 нові кладовища по акту прийому-передачі були передані на баланс Комунальному підприємству «Очисні споруди». Проте, за інформацією КП «Очисні споруди», підприємством протягом 2013-2015 років та до теперішнього часу ритуальні послуги не надавались.

На вимогу Відділення про надання інформації від 12.02.2016 №2-47/129 Скадовська міська рада листом від 25.02.2016 №03-10-277 повідомила, що рішення про створення ритуальної служби не приймалися, не було затверджено необхідний мінімальний перелік вимог щодо порядку організації поховання і ритуального обслуговування населення, не приймалися рішення про затвердження тарифів на ритуальні послуги.

Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Проте, відсутність рішень Скадовської міської ради щодо створення на території її громади ритуальної служби, щодо затвердження необхідного мінімального переліку ритуальних послуг та тарифів на ці послуги призводить до того, що населення не може реалізувати можливості, передбачені статтею 12 Закону «Про поховання та похоронну справу», а саме – обирати виконавців ритуальних послуг серед суб'єктів господарювання, які уклали б договір з ритуальною службою про надання цих послуг, а також, обирати мінімальний перелік ритуальних послуг та цінові пропозиції на ці послуги.

Тобто, бездіяльність Скадовської міської ради у вигляді ухилення від створення ритуальної служби, неприйняття рішень про затвердження мінімального переліку та тарифів на ритуальні послуги має негативні наслідки як для населення, так і для суб'єктів господарювання, що мають намір надавати ритуальні послуги та здійснювати свою господарську діяльність у правовому полі.

Частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Відповідно до пункту 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

Таким чином, бездіяльність Скадовської міської ради, яка полягає у невиконанні нею власних повноважень та обов'язків, передбачених Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про поховання та похоронну справу», у вигляді неприйняття відповідних рішень щодо створення на території її громади ритуальної служби, про затвердження необхідного мінімального переліку ритуальних послуг та тарифів на ці послуги, що призвело до усунення конкуренції на ринку ритуальних послуг у межах м. Скадовська, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, яка призвела до усунення конкуренції.

Відповідачу у справі, відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р), направлено подання з попередніми висновками у справі для надання своїх міркувань, заперечень, пояснень та клопотань у справі (супровідний лист Відділення від 13.05.2016 №5-2/810).

На подання з попередніми висновками у справі Скадовська міська рада листом від 23.05.2016 №03-10-557 повідомила Відділенню про винесення 24.06.2016 на розгляд чергової сесії міської ради проекту рішення «Про затвердження змін до статутів комунальних підприємств Скадовської міської ради «Водне господарство» та «Очисні споруди», яким планується уповноважити КП «Очисні споруди» надавати ритуальні послуги.

Тобто, Скадовська міська рада планує прийняти відповідне рішення з метою усунення порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

Таким чином, матеріалами справи в повній мірі доведено, що бездіяльність Скадовської міської ради, яка полягає у невиконанні нею власних повноважень та обов'язків, передбачених Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про поховання та похоронну справу», у вигляді неприйняття відповідних рішень щодо створення на території її громади ритуальної служби, про затвердження необхідного мінімального переліку ритуальних послуг та тарифів на ці послуги, що призвело до усунення конкуренції на ринку ритуальних послуг у межах м. Скадовська, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, яка призвела до усунення конкуренції.

Враховуючи викладене, на підставі статей 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктів 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 №291/5482, пунктів 32, 33 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 №5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06.05.1994 за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 №169-р), адміністративна колегія Херсонського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ВИРІШИЛА:

1. Визнати, що бездіяльність Скадовської міської ради (код ЄДРПОУ 26285017), яка полягає у невиконанні нею власних повноважень та обов'язків, передбачених Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні» та «Про поховання та похоронну справу», у вигляді неприйняття відповідних рішень щодо створення на території її громади ритуальної служби, про затвердження необхідного мінімального переліку ритуальних послуг та тарифів на ці послуги, що призвело до усунення конкуренції на ринку ритуальних послуг у межах м. Скадовська, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50, частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, яка призвела до усунення конкуренції.

2. Зобов'язати Скадовську міську раду протягом двомісячного строку з дня отримання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції, шляхом прийняття відповідних рішень про створення ритуальної служби, затвердження необхідного мінімального переліку ритуальних послуг та тарифів на ці послуги.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» заявник, відповідач, третя особа мають право оскаржити рішення органів Антимонопольного комітету України повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня одержання рішення. Цей строк не може бути відновлено.

Голова територіального відділення -
голова адміністративної колегії

В. П. Василенко